

Leopold Malni v Ljubljani iz ljubosumnosti krvav obračun. Najprej je prizadjal Šeliga Malnu tri krvave rane, nato je Malni potegnil nož in je prerezal Šeligu na vratu žilo-odvodnico. Zadet se je zgrudil mrtev, Malni se je javil sam policiji.

*

Slovenska Krajina.

Črnučci. Dne 16. avgusta je bilo pri nas premovanje goveje živine. Ves program se je izvršil slovesno in lepo. Ves čas premovanja je igrala naša domača godba na pihala. Živine, posebno krav, je bilo veliko in nekatere zelo lepe. Banska uprava je v ta namen dala na razpolago nekaj nad 5000 Din. Prvo nagrado je dobil tuk. cestni nadzornik g. Cigan za svojo lepo kravo. Seleksijsko društvo je po premovanju priredilo v gostilni Bauer banket za povabljenе goste, katerega so se udeležili g. Venko in ostali banški zastopniki, kmetijski referent g. Lipovec, srezki živinozdravnik g. Sok s sinom, g. Mikuž, domači predsednik občine in še drugi. Hitro je ob sviranju godbe minil lepi večer. — Prosvetno društvo je imelo dne 12. t. m. po doglem času obč. zbor, katerega se je pa udeležilo zelo malo članov. Izvoljen je bil novi odbor in sicer za predsednika trgovec g. Žerdin Martin, ki je društvo predsedoval tudi pred razpustom. — Na Srednji Bistrici smo dobili novega mizarja Glavač Otona, ki je naš naročnik. — Ljudje dobivajo položnice za davke. Nekateri pod nobenim pogojem ne bodo mogli plačati davkov. Lansko leto si je marsikdo odtrgal od ust in je prodal nekaj žita za davek. Letos pa je bilo žita zelo malo in če kdo nima niti za sol, je jasno, da tudi davkov ne more plačati. Naši ljudje so vedno redno plačevali davke, če so le količkanj mogli, letos pa pravijo, da jim naj vzamejo otroke. Nekaj se mora narediti, ali dvigniti cene živini in kmečkim pridelkom, ali se pa naj nekaj davkov odpíše. Človek, ki je gospodarsko uničen in skoraj obupan, je pripravljen na vse, tudi na najhušje. Tega bi se naj zavedati tudi tisti, v čigar rokah je usoda naših kmetov. Če je struna prenapeta, počli.

VSEM JOŽICAM IN JOŽEFOM!

Ali ste kedaj že kaj storili v čast svojemu patronu sv. Jožefu? Zdaj imate prav lepo priliko za to, ko vas prosi predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, da pomagata pri popravilu te cerkve, ki ji sicer grozi razpad. Popravila so tako nujna, da jih tudi v tem času krize ni več mogoče odlagati. Sv. Jožef naj vam povrne vse, kar boste storili za njegovo cerkev. Za vse darovalce se bodo stalno služile tudi sv. maše v tej cerkvi. Priporoča se cerkev sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Razno iz Slovenske Krajine. Pretekli teden se je pripeljalo k nam 35 izletnikov od Sv. Jurija ob južni žel. ter so si ogledali kmetijsko šolo v Rakičanu, semenogojiško postajo v Beltincih ter lepo živino, čebelnjake in kmet. orodje v Nedežici pri g. Bakanu, nakar so se odpeljali v Turnišče, kjer so imeli pripravljeno kosilo. Druga ekskurzija pa je prišla dne 13. t. m. iz Jarenine in okolice, okrog 30, pod vodstvom tamk. mil. g. kanonika. Te so bolj zanimali kraji, zato so si ogledali kmet. šolo v Rakičanu, Soboto, po g. Plečnikovem načrtu zgrajeno cerkev v Bogojini in ostale kraje Prekmurja. Toda radi slabega vremena so se slednji najbrž bolj slabo počutili. Želimo, da taki izletniki še radi pridejo med nas, ker se edino na ta način lahko natančneje spoznamo!

Turnišče. Prejšnji četrtek dne 9. t. m. se je pri nas vršil glavni živinski sejem. Na sejem so prignali mnogo živine, a kupci so jo prodali za sramotno nizko ceno. Kmetje bi živino radi prodali, ker imajo radi sušnega leta le malo krme. — Isti teden se je pri nas vršilo kopunjenje petelinov, kar je še pri nas novost. — V sredo na praznik Marijinega Vnebovzetja smo imeli pri nas največje prošenje v letu. Na prošenje je prišlo tudi več romarjev, da so se poklonili nebeški Materi. Slovesno sveto mašo je opravil g. Koren. On je tudi pridigal. Ljudje so ga pozorno poslušali ter so se čudili njegovi korajžji, kajti pred enim mesecem

je Bogu daroval prvo daritev, sedaj pa je že domačemu ljudstvu pridigoval. Govoril je o smrti ter o Materi božji. Njegove vznešene besede so na vernike napravile globok vtis.

Turnišče. Dne 15. avgusta, na praznik Marijinega Vnebovzetja, je naša gasilska četa pod pokroviteljstvom sreskega načelnika dr. Kratina nad vse slovesno proslavila 10letni jubilej svojega obstoja in to s sledečim sporedom: Na predvečer proslave so gasilci v spremstvu godbe odkorakali na pokopališče h grobovom pokojnih tovarišev. Tam je g. predsednik Litrop, sedanji župan, po pozdravnem govoru predal besedo g. poveljniku Gorkoš Stefanu, ki se je v globokem govoru spominjal pokojnih tovarišev gasilcev in blagopokojne botre brizgalne gospe Margite Rono, ki so vsi morali v prerani grob po večno plačilo za svoje zemeljsko delo. Ob njegovih globokih besedah se je marsikatero oko crosilo ter napolnilo s solzami, zlasti oči pokojnikovih sorodnikov. Govornik je omenjal, da pokojnim ne morejo dati drugih darov, kakor sveže cvetlice in tople molitve. Po govoru so položili štirim pok. tovarišem in botri na grobove vence ter so pevci zapeli »Vigred se povrne« in »Gozdič je že zelen«. Tudi godba je zaigrala. Na večer istega dne se je po trgu vršila hakijska, ki je v Turnišču doslej bila najbrž edina. Po hakijski se je v »Centralni gostilni« vršila slavnostni občni zbor. Dobro in izčrpno poročilo 10letnega dela je podal g. Gorkoš. Ob koncu govora je govornik vzkliknil kralju in domovini. Vsi navzoči so se z glasnim vzklikanjem pridružili svojemu poveljniku in s tem izrazili svojo zvestobo in vdanost kralju in domovini. Na glavni dan proslave pa je bila v jutranjih urah budnica in nato sprejem bratskih čet. Okrog 9. ure pa je prispel pokrovitelj proslave g. sreski načelnik dr. Kratin, katerega so pri cerkvi prav svečano sprejeli. V imenu gasilcev ga je pozdravil ter se mu zahvalil za obisk in naklonjenost g. predsednik in župan turniške občine g. Stefan Litrop. Z vidnim zadovoljstvom se je g. sreski načelnik za pozdrave zahvalil ter žel odobravanje za priščne besede. Ob desetih so bile združene gasilske čete pri slovesni službi božji, po maši pa so se vrnile pred gasilni dom in od tam na vrtno veselico, ki so jo gasilci priredili pri

ropano grobniško dvorano. Pri zadnjem ogledu je zadel zdravnik na več lukenj, ki so vodile še globokeje v notrajnost ugaslega ognjenika. Novo odkrite odprtine so nas zopet podžgale v upu: Kaj, če je pod prvo grobnico še druga in morda nedotaknjena?

Brž so me spuščali po vrvi z že prej omejeno jamsko opremo. Luknja je bila dolga, ozka kakor kak dimnik in je bilo prosto gibanje v njej precej omejeno. Z nogami in telesom sem lomil pri prodiranju peščenec, ki je torkljal po votlini navzdol pred menoj in štrbunkal v globokejšo vodo. Odkod voda na sredini žrela? Ko bi se spuščal v kapniško jamo iz apnenca, bi moral slej ali prej priti do vode. Ognjenik, peščenec in na dnu voda — te uganke niso šle v račun mojim dotedanjim izkušnjam. Glasni štrbunki v vodo so me opominjali, naj bom previden pri nadaljevanju pota, da kje ne utonem pri iskanju starih zakladov v zagonetnem podzemeljskem jezeru. Nalašč sem prožil kamenje, da sem iz njegovega štrbunkanja sklepal na bližino vodnega bazena. Navzgor sem telefoniral novo odkritje in jih prosil, naj me spuščajo prav pre-

vidno, ter počasi, da ne zaidem v vodno past, iz katere bi ne bilo izhoda.

Še par metrov globokeje... Zabingljal sem prosto na vrvi in z nogami sem lahko klatil neovirano okrog. Spuščal sem se v večji prostor, ki je bil napolnjen z vodo. Še meter nižje in v oči mi je buknila od dveh strani dnevna svetloba. Visel sem le na vrvi brez vsake opore za roke in noge. Sedaj sem se ozrl pod se, kam in kako globoko še moram, da bom presodil obseg in površino vode. Pogled v globočino je mene tirolskega orjaka po telesu pretresel od nožnega palca do temena. Kar sem zagledal pod seboj, me je trenutno tako iznenadilo ter prestrašilo, da sem zaklical v telefon, naj me takoj izvečejo.

Pod menoj je mrgolelo krokodilov — velikih ter majhnih, ki so vsi odpirali na stečaj strašna žrela, ko se jim je bližala od stropa neznana prikazen. Na dnu ognjeniškega žrela, kar se tiče njegove iznadvodne površine, je bilo v izdolbini v vulkanski stožec morje, ki se je pretakalo skozi hrib od dveh strani. Zelo prostorna votlina je bila od sonca razsvetljena, da je bilo v njej svetlo kakor zunaj na prostem. A odkod grozni kro-

čni žarki. V tem slučaju gre za okostja velikanskih ter odraslih živali, ki morajo biti po sodbi strokovnjakov stara 50 tisoč let. Vsi znaki kažejo, da je poginila čreda mamutov vsled nepričakovane nesreče. Par prednjih zobov ali okljev, kakor jih ima slon, od enega mamutbika tehtal 170 kg. Najdena okostja bodo razdelili na razne ruske muzeje.

==

Najboljša pridiga za mir so naslednje številke.

Mednarodni delovni urad v Ženevi je izdal novo statistiko o vojnih izgubah. Po tej statistiki je na bojnih poljih sodelovalo 70 milijonov ljudi, več

g. Balažiču. Godba je navdušeno igrala pozno v noč in hvalevredno je to, da ni bilo nobenih preprirov. Gasilski četi v Turnišču prav iskreno čestitamo k njeni posrečeni proslavi ter iz dna srca kličemo: Le korajžno naprej v delu za blagor bližnjega!

Lendava. Pred dvema tednoma smo na tem mestu pomotoma poročali, da je pri nastalem požaru pri g. Nemethyju bilo škode 500 do 600 Din. Resnične škode je bilo 5000 Din.

Državna meja. V sredo dne 15. avgusta je bila na državni meji ustreljen neki švercar, katerega imena še danes ne priobčujemo, ker to storimo šele v prihodnji številki.

Škofijski evharistični kongres.

Priprave so v polnem teku in se pričakuje od vseh strani izredno velika udeležba. Tako so nekatere precej oddaljene župnije že prijavile procesije s tisoč in več udeleženci. Iz neke župnije se je prijavilo 300 kolesarjev na okrašenih kolesih, zopet druge župnije pripravljajo skupine jezdecov. Priidejo pa naj le dobro izurjeni jezdec na konjih, ki se ne bojijo godbe.

Preč. župnijski uradi so dobili te dni podrobna navodila v okrožnici tako glede prijave udeležencev, kakor glede posameznih skupin. Ponovno se opozarja, naj bodo prijave pravočasne, da bo mogoče urediti promet na železnici.

Posebno slikovite bodo skupine jezdecov in kolesarjev v procesiji, ki bodo tvorili začetek in zaključek procesije. Radi enotnosti naj bi imeli vsi bele srajce. Ministranti naj prinesejo seboj rdeče ministrantske obleke in zvončke. Tudi belo oblečene deklice bodo tvorile posebno skupino v procesiji v bližini Najsvetejšega.

O polnoči od 7. na 8. septembra bodo v vseh župnijskih cerkvah polnočnice. Pripravlja se tudi slovesna razsvetljava Slomškovega trga in stolnice.

Knjižica »Zborna maša s petjem« je pošla, bode pa v prihodnjih dneh izšla

nova naklada, tako da bodo do nedelje lahko dobili knjižico vsi, ki jo žele. Naročila naj se pošljejo takoj. Tudi znaki so v izdelavi ter bodo razposlani pravo-

časno, tako da bodo jih vsi lahko pravočasno prejeli. Tudi te treba takoj naročiti, da ne bo kakke zakasnitve. Cena se je določila na 1 Din za znak.



Žalostno poglavje.

Ko se ob nedeljah in praznikih zbira verno ljudstvo k sv. maši, se pač najdejo med njimi tudi taki, ki gredo tje le za to, da pridejo do tega ali onega znanca, s katerim se pred cerkvijo pogovore, in vsi odidejo v gostilno. Žalostno je to dejstvo, pa vendar vredno, da se omeni. Smo se že morali privaditi tistim »velmožem«, ki so med pridigo in sv. mašo stopicali okrog cerkve. Sedaj pa moramo beležiti najžalostnejše dejstvo. Naša dekleta — sicer jih še ni veliko, pa slaba stvar se razpase — ki se imajo za »boljšo družbo«, postajajo izven in okrog cerkve! Vsakega, ki gre mimo — fanta ali dekleta — oberejo do kosti, se jim posmehujejo, ker gredo v božji hram.

Naša dekleta, prej ali slej matere in vzgojiteljice vernega in poštenega rodu, kot take središče duhovnega družinskega življenja, ki naj bi učile svoje otroke, ki komaj oblikujejo prve besede, moliti in častiti Stvarnika, zgubljajo smisel za bistvo svojega vzvišenega poslanstva.

V prejšnjih časih so matere vzgajale otroke v strogem katoliškem duhu. Še danes se to vrši, dasi so socialne razmere tako težke, da pod bremenom vsi omahujejo. Kaj bo pa v bodoče? Današnja neurejenost se bo po naravnih zakonih, ki jih ne spreminjajo kemiki in izumitelji, spet uravnala na svojstven način, za katerega nihče določno ne ve. In to mora priti kmalu! Takrat bodo današnja dekleta nositeljice vsega bla-

goslova za družino — ali morda prokletstva!

Z dvomom in bolestjo gledamo v bodočnost in se pripravljamo na njo; pa nas dirnejo žalostna dejstva: vera naših deklet gineva. Slab tisk, knjige, časopisi, uničujoča mestna kultura nagote, nesmiselno žensko gibanje pod učenim imenom »emancipacija«, ki na shodih govori o protinaravnem življenju, slaba družba, tovarne itd. vse to nam je pokvarilo duševnost naših deklet. In treba bo vseh sredstev in naporov, da obvarujemo še nedolžna srca. Zdravemu človeku, ki — na deželi — ves teden dela, bodisi doma ali na polju, ni treba kulture telesa, temveč kulture duha! Onim dekletom, ki stoje zunaj cerkve, je pred kratkim neki pridigar zaklical: »Zunaj stojijo tatovi, goljufi in nečistniki!«

L. C.

*

Gorja Sv. Kungota. Dne 26. avgusta priredi tuk. katoliško prosvetno društvo veličastno zgodovinsko igro »Junaška deklica« (Ivana d'Ark) v petih dejanjih z živo sliko. Prisrčno vabljeni od blizu in daleč!

Hoče pri Mariboru. Vsem ljubiteljem slovenske pesmi se obeta v nedeljo dne 26. avgusta izreden užitek. Na dvorišču dekanijekega dvorca se bo vršil namreč ob treh popoldnejski koncert bogate vsebine. Nastopili bodo kar trije pevski zbori in sicer iz Cirkove, St. Janža in Hoč. Večina pesmi odpojejo vsak zase, nekaj pa skupno. Vsi iz bližnje in daljne okolice se opozarjajo, da tega dogodka nikakor ne prezrejo. Po koncertu bo vrtna veselica. V slučaju, da bi v nedeljo popoldne deževalo, se koncert preloži na naslednjo nedeljo dne 2. septembra. Naj živi slovenska pesem!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo dne 26. avgusta priredi mladeniška Marijina družba ob treh popoldne v samostanski dvorani lepo in zelo poučno igro »Na dan sodbe«. Pri-

nego polovica od teh je bilo mrtvih, ujetih ali ranjenih. Zdravih ali prično zdravih se je vrnilo takoj po vojni 34 milijonov domov in žal so se pri velikem odstotku teh še le pozneje pokazale posledice prebitega trpljenja. Na frontah je bilo ubitih 10 milijonov ljudi, vsak sedmi možki je plačal neposredno svetovno vojno s svojim življenjem — skoraj vsaki deseti se je vrnil domov pohabljen, slep, brez kakšnega uda. Ranjenih je bilo še 14 milijonov ljudi, a brez tako groznih posledic. 6 milijonov ljudi je bilo ujetih ali so izginili. Med izginulimi je šte- ti gotovo še kakšna 2 milijona med mrtve,

ki so bili in to prav majhni ter veliki, na samotnem otoku, mi je še bila uganka, ko so me vlekli navzgor.

Srečanje s krokodili ni začudilo tovarišev, saj jim jesaj jim je bila kot Amerikancem ta ostu- zen nekaj bolj vsakdanjega. Naglo so si razložili zagonetko: Zakaj mešanica velikih ter majhnih?

Krokodile ali aligatorje imenujejo v Mehiki kajmane. Po tamošnjih rekah je te grdobe vse polno. Kajman je kakor afriški ali indijski krokodil presneto nevaren človeku in živalim. Radi tega jih Mehikanci preganjajo, kolikor morejo, da bi vsaj zajezili njih razmnožilno silo. Žival se pa že po prirojenem nagonu skuša očuvati pred iztrebljenjem in radi tega si poišče za izrejo naraščaja samotne in povsem mirne prostore. In med mehikanska zatočišča krokodilskih mladičev spada tudi ta vulkanski otok, ki ni daleč od mehikanske obali in kajmani lahko nemoteno preplavajo razdaljo. Družba starih in mladih v skupni votlini znači, da so prišle odrasle samice obiskat svoja gnezdišča in bodo odpeljale lepega dne naraščaj z otoka proti izlivom mehikanskih rek.

Jack Stackleton, ki je veliko potoval ob severnoameriškem veleotoku Mississippi, v katerem je polno krokodilov, in po Braziliji in ob tamošnji največji reki Amaconas, je dodal zgorajnemu pojasnilu še naslednje:

Otok Marajo leži ob izlivu reke Amaconas v morje. Otok tvori planjavo, ki obsega 10.000 kv. km in je last veleposeselnikov in živinorejcev iz Brazilije. Na otok Marajo gonijo radi izborne paše številne goveje črede.

Otok Marajo tvori posebnost, ker je tamkaj krokodilov, kakor menda nikjer drugje na svetu. Golazen ni nevarna v suhi dobi, katero prepi, pač pa v deževnem času, ko se spremenijo vse nižave na otoku v eno samo jezero in se umakne živina na višje ležeča mesta. Po narašlih potokih ter lužah se zaženejo krokodili za govedo, katero napadajo in si izbirajo predvsem mlade živali. Posebno jim gredo v slast kravji vimeni. Neprestano gladni krokodili uničijo na leto na tisoče goveje živine in je škoda zelo občutna. V deževnem času so pastirji napram krokodilom brez moči. Žival je tedaj živahna in se kreta po vodovju z izredno naglico. Maščevanje